

Prvi rezultati

(Nadaljevanje z 2. strani)

rast zaposlenosti za 2 odstotka in nekoliko višje cene. Potrošnja prebivalstva je vsekakor lahko samo pozitivno vplivala na utrditev stabilnejših odnosov na tržišču. Zaradi boljše letine leta 1955 je bilo več blaga, uvoz potrošnega blaga je bil večji, v industriji je proizvodnja narasla, denarni skladi prebivalstva pa so večji za 3,3%. Kako velika razlika v formiranju denarnega sklada prebivalstva je nastopila, lahko ocenimo po tem, da je znašal v prvih štirih mesecih lanskega leta v primerjavi z enakim obdobjem leta 1954 porast 28,3 odstotka, letos pa komaj 3 odstotke. To dejstvo je bilo odločujoče za krepitev usmeritve k stabilizaciji tržišča.

Drugo važno področje potrošnje — proračunska potrošnja — izkazuje znižanje. Res je sicer, da v tem obdobju še niso bili sprejeti družbeni plani in proračuni in so se zato vsi precej izogibali velikim izdatkom. Čeprav te težnje ne smemo imeti za značilno tudi glede prihodnjega obdobja, vendarle ostane dejstvo, da je ta sektor potrošnje ugodno vplival na zmerno povpraševanje. Pri investicijski potrošnji prvi štirje meseci seveda niso značilni, je pa vendarle očitno, da vsi ukrepi za omejevanje investicij porajajo sadove. Nemara je to najbolj razvidno iz podatkov, da se — za razliko od kroničnega pomanjkanja v preteklih letih — kopičijo zaloge cementa in drugih investicijskih materialov.

Sklepi

Celotni ukrepi, ki so bili storjeni v zvezi z usmeritvijo k novi ekonomski politiki, že dajejo določene rezultate. Stabilizacija tržišča je gotovo proces, ki se bo nadaljeval in ki bo v prihodnje dal še več sadov. Medtem ko je v prejšnjem obdobju kupna moč naraščala hitreje od blaga, je danes prav nasproten položaj. To pa je klasičen primer stabilnejših odnosov. Odnosi se ne stabilizirajo samo zaradi kakega trenutnega ukrepa ali začasne omejitve potrošnje, marveč slonijo na številnih pojavih na vseh področjih potrošnje. Pri tem pa raste tudi izvoz — najbolj občutljivejši barometer stabilizacije razmer in učinkovitejšega gospodarjenja.

Šibka točka je še vedno počasni vzpon proizvodnje. To ni samo zato, ker smo še vedno država z nizko razvitiimi proizvajalnimi silami, marveč tudi zato, ker je povečanje proizvodnje ključna točka v reševanju naših težav. Vsak zastoj v tem pogledu je hkrati zastoj tempa razvoja in izboljšanja življenjskih razmer. Vsi naši napor bi morali biti usmerjeni k reševanju težav, ki povzročajo to zaostajanje.

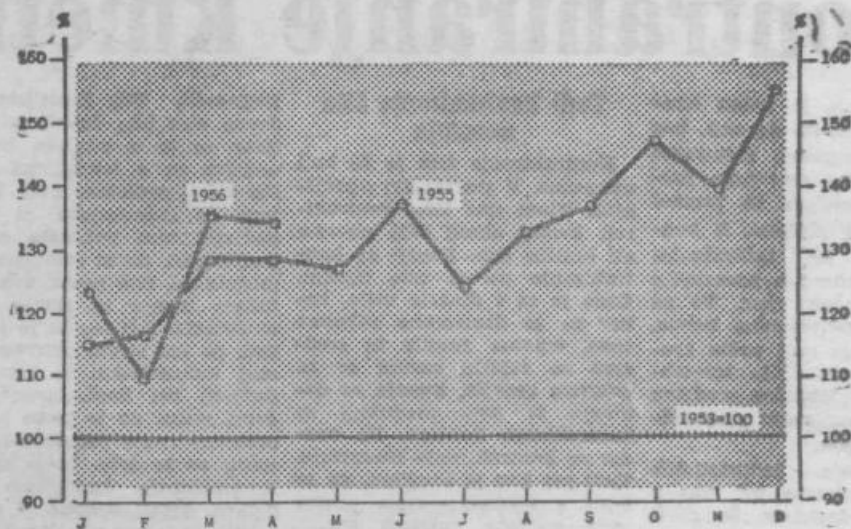
Ne moremo sklepati, da je prišlo v našem gospodarstvu do kakih hudih problemov realizacije in kopičenja odvečnih zalog. Moramo upoštevati, da sedanja politika ureditve tržišča in stabilnejšega standarda pač ni začasna politika. Ta politika se v daljšem obdobju lahko nadaljuje samo s pomembnimi rezervami. Še ne vemo, kaj lahko pričakujemo od nove žetve in kmetijskih pridelkov, ki bodo nastali v zvezi s tem. Če hkrati obstajajo ugodne težnje, moramo biti ovsem sposobni osredotočiti na tržišču s količinami blaga. Nadaljevati moramo tvorjenje zalog, kreditna politika pa mora biti še bolj elastična in širša, da ne bi negativno vplivala na proizvodnjo. Ob pozornem spremljanju proizvodnje in problema realizacije moramo s kreditno politiko in z drugimi ukrepi pospeševati proizvodnjo in izvoz.

Nedvomno je nastopil položaj, v katerem se samo po sebi vsiljuje znižanje cen delovnih sredstev, zlasti proizvodov strojegradnje. Draga oprema spira obzorja in boljnjega razvoja strojegradnje in za dvig tehničnega nivoja našega gospodarstva, to pa je prvi pogoj za dvig delovne proizvodnosti. Za strojegradnjo je konjunktura že mimo. Strojegradnja lahko še vedno napreduje samo z vztrajno borbo za potrošnike. Prvi pogoj za to pa so dostopne cene. Na tem področju je naloga znižanja cen mnogo bolj pereča kakor na katerem koli drugem področju. S pocenitvijo izdelkov strojegradnje lahko pridemo do pocenitve vseh drugih izdelkov.

Nadaljnje povečanje izvoza ostane strateška naloga našega gospodarstva. Ugodne razmere na domačem in tujem trgu nam pričajo o možnostih, da presežemo okvir izvoza v znesku 300

milijonov dolarjev, ki je bil skoraj neprehodna meja. Naše gospodarstvo je sposobno, da v urejenejših razmerah izvažata tudi preko te meje. Ugodne razmere na tržišču, ki pravzaprav pomenijo šele prvo urejevanje, nas ne smejo zapeljati k sklepu, da lahko pričnemo reševati trenutne težave v gospodarstvu in zaostajanje proizvodnje z metodami nepremišljene dviganja kupne moči. Postopna utrditev šele pridobljenih položajev in bolj gotovo ocenjevanje nove žetve bi lahko predstavljalo podlago za obravnavanje nadaljnjih posredovanj in za razširitev gospodarske dejavnosti. Toda za take sklepe je treba imeti v rokah rezultate, ki so sigurnejši in trdnnejši od dosedanjih.

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

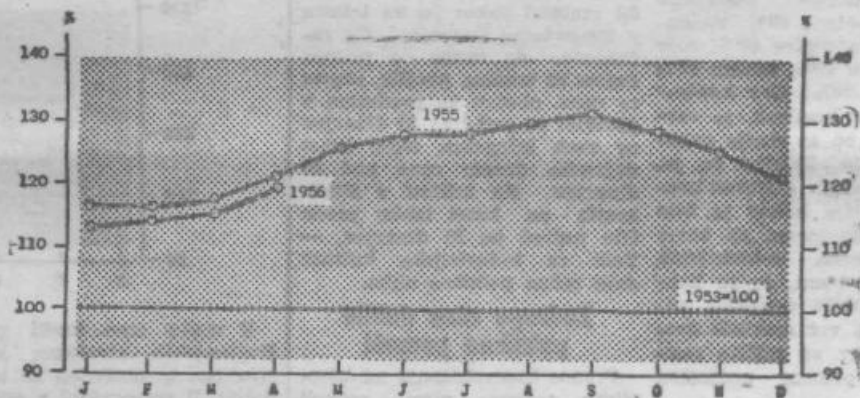


Industrijska proizvodnja je v obdobju januar — april v primerjavi z ustreznim obdobjem lani porasla za 3%. Če to primerjamo s porastom, ki ga določa družbeni plan, to je za 10%, tedaj bi morala proizvodnja rasti do konca leta mnogo hitreje, da bi lahko dosegli nivo, ki ga določa plan. Ta razmeroma majhen porast je večidel posledica pada proizvodnje v februarju zaradi vremenskih nezd.

Industrija ni še mogla nadomestiti izgub, ki so nastale zaradi februarskega zastoja v proizvodnji. V prvih štirih mesecih je najbolj porasla proizvodnja papirne industrije (37%), grafične industrije (18%), kemične industrije (16%), industrije usnja in obutve (15%) in gume (13%). Za zdaj najbolj zaostajajo industrija gradbenega materiala, živilska, lesna, industrija nafte, tekstilna in

tobačna, ki imajo nižji nivo proizvodnje, kakor pa je bil v prvih štirih mesecih lani. Sodeč po proizvodnji, ki smo jo dosegli v marcu in aprilu, lahko pričakujemo, da se bo v prihodnjih mesecih precej povečala proizvodnja električne energije, črne metalurgije, nekovin, gradbenega materiala in tekstila. Povečanje proizvodnje v teh vejah bo tudi znatno dvignilo indeks vsa proizvodnje.

V PROIZVODNJI ZAPOSLENO OSEBJE



V aprilu se je število zaposlenega osebja v industriji, gradbeništvu in eksploataciji, gozdov povečalo za okrog 40 tisoč.

Indeks zaposlenosti je porasel od 115 na 120. Čeprav je v aprilu število zaposlenih občutno poraslo, vendar je nivo

zaposlenosti v vseh štirih mesecih letos za 1% manjši kakor v istem obdobju leta 1955.

TEMELJNI INDUSTRIJSKI IZDELKI

Proizvod	Mesečno povprečje	Indeks		
		januar 1955	april 1956	
Elektroenergija	mij. kw ur	352	383	109
Premog	tisoč ton	1246	1349	108
Metalurški koka	tisoč ton	55	66	120
Surova nafta	tisoč ton	21	22	105
Prečelava nafte	tisoč ton	60	60	100
Surovo železo	tisoč ton	39	49	126
Surovo jeklo	tisoč ton	68	71	105
Valjano blago	tisoč ton	44	36	82
Elektrolitski baker	ton	1856	1568	84
Svinec	ton	6357	5730	90
Votlo steklo	ton	2126	2641	124
Cement	tisoč ton	113	102	90
Zveplena kislina	ton	6316	7452	118
Umetna gnojila	tisoč ton	17	20	117
Kmetijski stroji	ton	1027	1024	100
Tovarnjaki	kosov	102	188	185
Rezan les	tisoč m ³	153	135	88
Bombažne tkanine	tisoč m ²	14576	14128	96
Volnene tkanine	tisoč m ²	2251	1836	82
Obutev	tisoč parov	1282	1391	109
Jedilno olje	ton	3693	2447	66
Tobačni izdelki	ton	1384	1211	88